

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Освітня програма	46778 Міжнародне право
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	293 Міжнародне право

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

10.09.2021 р.

Справа № 0816(ПГ2)/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 29 "Міжнародні відносини" у складі:

Петрушенко Юрій Миколайович – головуючий,
Єременко Ольга Олексіївна Ольга Олексіївна,
Жукорська Ярина Михайлівна,
Литвин Марина Валентинівна,
Луцишин Зоряна Орестівна,
Пирог Ольга Володимирівна,
Рудько Сергій Олексійович,
Сироїд Тетяна Леонідівна,
Шеренговський Дмитро Володимирович,

за участі запрошених осіб:

Яковюк Іван Васильович – гарант ОП,
Брацук Іван Зіновійович – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	46778
Назва ОП	Міжнародне право
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	293 Міжнародне право
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Цілі ОНП загалом відповідають місії та стратегії ЗВО, визначених у: Стратегічному плані розвитку Університету ([https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/statut_nlu_20180625.pdf](https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%BD-%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83-%D1%83%D0%BD%D1%96%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%B8%D1%82%D0%B5%D1%82%D1%83-%D0%BD%D0%B0-2018-2024-%D1%80%D0%BE%D0%BA%D0%B8.pdf)), Статуті університету https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/statut_nlu_20180625.pdf. Однак слід констатувати, що розробниками не в повній мірі визначено фокус програми, який дозволяв би відрізнити її від інших програм. В якості особливості ОНП зазначено, що викладання здійснюється в тому числі науково-педагогічними працівниками, які є експертами в національних і міжнародних урядових та неурядових органах і організаціях, регіональних інтеграційних об'єднаннях.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

ОНП враховує позицію стейкхолдерів (здобувачів і роботодавців) при обговоренні та перегляді ОП. Пропозиції щодо покращення ОП від стейкхолдерів (здобувачів) збираються під час проведення анкетування, он-лайн опитування, висловлення пропозицій гаранту програми. ЕГ підтверджено, що до обговорення ОНП долучаються співробітники університету. На сайті ЗВО опублікований список стейкхолдерів цієї ОП (<http://nauka.nlu.edu.ua/?p=8173>).

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Доказом врахування потреб ринку була процедура обговорення даної ОНП зі стейкхолдерами про забезпечення підготовки фахівців, які здатні здійснювати наукову та практичну діяльність у сфері міжнародного права. При цьому під час проведення відкритої зустрічі Д. Лученко (голова Центру верховенства європейського права, член наукової ради Національного фонду досліджень України) зазначив, що між Центром верховенства європейського права та НЮУЯМ підписаний Меморандум про співпрацю стосовно запуску цільової підготовки аспірантів в межах даної ОНП. Основна мета зводиться до того щоб об'єднати інтереси стейкхолдерів, університету та аспірантів – так ще на стадії вступу в аспірантуру стейкхолдери матимуть можливість відібрати та оплатити навчання аспірантів з відповідною близькою їм темою дослідження, з майбутнім напрямом на працевлаштуванням. Завдяки цьому відбудеться поєднання науково-теоретичної підготовки та практичної підготовку на базі стейкхолдера який оплачує навчання. В рамках даної ОНП системно здійснюється моніторинг працевлаштування випускників аспірантури та докторантури спеціальності «Міжнародне право» НЮУЯМ – з ним можна ознайомитись за наступним посиланням (<http://nauka.nlu.edu.ua/?p=7929>). Під час зустрічі з ректором НЮУ А. Гетьманом, ним було відзначено, що в рамках підготовки докторів філософії в рамках спеціальності «Міжнародне право» показник працевлаштування сягає майже 100 відсотків. Також регулярно здійснюється моніторинг змін у Класифікаторі професій ДК 003:2010 (<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>). У рамках даної ОНП «Міжнародне право» враховано досвід аналогічних PhD Programme: Vilnius University, Aberdeen University, Tilburg University, Erasmus School of Law, Yale Law

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт відсутній

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг кредитів у ОНП редакції 2020 р. становить 57 кредитів ЄКТС. З них обсяг обов'язкових ОК становить 43 кредити, обсяг вибіркових ОК становить 14 кредитів, що відповідає вимогам законодавства. Термін навчання – 4 роки. Стандарт відсутній. Освітню програму розроблено у відповідності до Національної рамки кваліфікацій для восьмого (доктора філософії) кваліфікаційного рівня.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст ОНП 2020 р. має таку архітектоніку: нормативні дисципліни які включають загальногуманітарну, юридичну і професійну наукову підготовку (43 кредити ЄКТС), а також ОК вільного вибору аспіранта -14 кредитів ЄКТС. Освітні компоненти ОНП складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Після проходження вказаних комплексів ОК передбачена педагогічна практика.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Освітні компоненти ОНП в редакції 2020 р. у цілому відповідають спеціальності 293 «Міжнародне право».

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обов'язку, передбаченому законодавством

Структура ОП передбачає 25% для вибіркових дисциплін, що відповідає формально законодавчим вимогам. Формування індивідуальної освітньої траєкторії (ІОТ) базується на Положенні про організацію освітнього процесу в НЮУЯМ» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/polozhennia_organizaciu_osvit_procesu.pdf) та «Положенні про вибір навчальних дисциплін» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/polozhennia_vybir_navch_dyscyplin_20180411.pdf). Під час зустрічі ЕГ із фокус-групою здобувачів, було підтверджено, що вибіркові дисципліни здобувачі обирають з переліку вибіркових дисциплін, який розміщується на кафедрі, це питання (вибору) обговорюється з науковими керівниками з метою максимальної ефективності та доцільності в рамках дисертаційного дослідження здобувача і як наслідок до відділу аспірантури подавалась заява з вибором конкретної дисципліни; відділ аспірантури також здійснює розсилку на пошту усім аспірантам перелік вибіркових дисциплін по даній ОНП.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОНП та НП передбачають педагогічну практику (ОК 7, 1 кредит, 30 годин), порядок проходження якої регламентовано у Положенні про педагогічну практику здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (аспірантів) національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (<https://cutt.ly/rbArJYw>) та Робочій програмі педагогічної практики аспірантів (2017 р.). Педагогічна практика дозволяє здобути фахові компетенції (ФК 4, ФК 6) та досягнути програмні результати (ПРН 11, ПРН12), необхідні для підготовки висококваліфікованого, конкурентоспроможного фахівця, здатного до викладацької роботи у закладах вищої освіти всіх рівнів акредитації, що володіє сучасними методами, формами та засобами навчання, формування професійних навичок та вмінь вирішення завдань в умовах реального освітнього процесу.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Освітні компоненти ОНП дають можливість набути soft skills, які відповідають заявленим цілям, що формуються за рахунок таких дисциплін: «Іноземна мова», «Філософія», «Педагогіка та психологія вищої школи», «Педагогічна практика» тощо. Соціальні навички забезпечується додатково в межах вибіркового ОК. Розвиток соціальних навичок також забезпечується внаслідок участі здобувачів ОНП у відвідуванні семінарів, соціально-психологічних тренінгів, які проводить Соціально-психологічна лабораторія НЮУЯМ. Також ефективно опанування soft skills відбувається завдяки використанню елементів ДФЗО, що підтверджується опитуванням здобувачів (<http://nauka.nlu.edu.ua/?p=8158>). ЕГ встановлено активну залученість здобувачів освіти до проходження тренінгів, семінарів зустрічей та інших заходів, які формують soft skills, що відповідають заявленим цілям.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТ) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

У висновку ЕГ констатовано, що в рамках даної ОНП широко застосовуються елементи дуальної форми освіти, що у свою чергу надає унікальності даної ОНП «Міжнародне право» НЮУЯМ серед аналогічних ОНП з міжнародного права інших ЗВО. Насамперед це підтверджується Аналітичним звітом про впровадження елементів ДФЗО на ОНП «Міжнародне право» <http://nauka.nlu.edu.ua/?p=7929> відповідно до якого навчання з елементами дуальної форми здобуття освіти на ОНП «Міжнародне право» обирають аспіранти, які навчаються за денною формою навчання та виявили особисте бажання. Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого забезпечує методичну підготовку наставників для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня в рамках внутрішньо-вузівської підготовки «Школа професійної майстерності» на базі Інституту післядипломної освіти, а також науково-методичних семінарів кафедри права Європейського Союзу і кафедри міжнародного права. Аспіранти залучаються до складу підгруп, які забезпечують методичний супровід викладання відповідних навчальних дисциплін. У рамках навчання з елементами ДФЗО передбачена виплата грошової винагороди аспіранту за фактичне виконання трудових обов'язків відповідно до поданої аспірантом заяви установленого в Університеті зразка. При переході на дуальну форму здобуття освіти за аспірантом зберігається джерело фінансування, стипендія та пільги, якщо такі є.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання оприлюднено на офіційному сайті ЗВО сайті (<http://nauka.nlu.edu.ua/?p=5262>). Вони є чіткими, зрозумілими, недискримінаційними та доступними для потенційних вступників. Натомість, ЗВО слід розробити англійську версію інтернет сторінки вступної кампанії задля полегшення доступу до інформації іноземним абітурієнтам, оскільки загальна сторінка для вступника іноземця є україномовною (<https://nlu.edu.ua/vstupnykam/pryjom-inozemcziv/>), а за посиланням на англійську версію, теж інформація подана українською мовою (<https://nlu.edu.ua/en/home/>).

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Вимоги до вступників ОНП повністю відповідають загальним вимогам, визначеним Правилами прийому до Університету та не передбачають додаткових особливих умов. Конкурсний відбір здійснюється за результатами вступних випробувань, складених у рік вступу. Програма та питання вступного іспиту до аспірантури зі спеціальності 293 – Міжнародне право» розміщені на сайті НЮУЯМ (<http://nauka.nlu.edu.ua/?p=2868>). Вступники до ОНП «Міжнародне право» складають вступні іспити: зі спеціальності (міжнародне право) та іноземної мови. Вступний іспит до аспірантури зі спеціальності 293 «Міжнародне право» є комбінованим і включає в себе питання з навчальних дисциплін «Міжнародне право» і «Право Європейського Союзу». При складанні вступного іспиту до аспірантури вступник має виявити знання наукових джерел, показати вміння комплексно аналізувати матеріал і робити практичні

висновки. Іспит зі спеціальності має усну форму проведення. Програма з іноземної мови (<https://cutt.ly/QbAr3AH>) орієнтована на те, що вступник має підтвердити володіння іноземною мовою на рівні не нижчому за B2 відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Вступник, що підтверджує свій рівень знання англійської мови, німецької, французької мови відповідним сертифікатом тестів (TOEFL, Cambridge English Language Assessment, TestDaF, DELF та ін) не нижче рівня B2, звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови а зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюються Положенням про організацію освітнього процесу в НЮУЯМ (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/polozhennia_organizaciu_osvit_procesu.pdf); Положенням про порядок реалізації права здобувачів вищої освіти НЮУЯМ на академічну мобільність (http://nauka.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/Положення_здоб_вищ_освіти.pdf); Правилами прийому до аспірантури та докторантури НЮУЯМ у 2020 р. (http://vstup.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/4_аспірантура.pdf). Натомість ЗВО слід чітко визначити критерії та процедуру визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО визначено правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для усіх членів освітнього процесу та регламентуються. Відповідно до п.19 «Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого» (<https://cutt.ly/RbAtpei>) в Університеті запроваджено практику визнання результатів навчання (підтвердження знання англійської мови дійсними сертифікатами відповідного рівня) в межах неформальної освіти під час прийому вступників до аспірантури. ЗВО слід посилити практику визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми та методи навчання передбачені Положенням про організацію освітнього процесу в НЮУЯМ (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/polozhennia_organizaciu_osvit_procesu.pdf). Дистанційна форма навчання активно використовується відповідно до Наказу Про освітній процес аспірантів на 2020-2021 рік (<https://cutt.ly/9bSIMNJ>) тощо. Діє програмний комплекс Автоматизована система управління навчальним закладом, що дозволяє створювати і враховувати індивідуальні траєкторії навчання (<https://nlu.edu.ua/%d0%bo%d1%81%d1%83/>). ЕГ констатовано, що в межах практичної реалізації цієї програми застосовуються як традиційні методи і форми (практичні заняття, консультації, самостійна робота, есе, педагогічна практика) так і дистанційні, які активно впроваджуються та використовуються особливо в цей час (зокрема, програми Moodle і Zoom). Особлива увага зосереджується на обговоренні саме практичних case. Форми та методи навчання передбачені Положенням про організацію освітнього процесу в НЮУЯМ (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/polozhennia_organizaciu_osvit_procesu.pdf). Дистанційна форма навчання активно використовується відповідно до Наказу Про освітній процес аспірантів на 2020-2021 рік (<https://cutt.ly/9bSIMNJ>) тощо. Діє програмний комплекс Автоматизована система управління навчальним закладом, що дозволяє створювати і враховувати індивідуальні траєкторії навчання (<https://nlu.edu.ua/%d0%bo%d1%81%d1%83/>). Студентоцентрикований підхід у межах цієї ОНП виражається у можливості вибору дисциплін (Положення про вибір навчальних дисциплін <https://cutt.ly/EbSID2W>); обрання напряму та теми наукового дослідження. Питання пов'язані з навчанням та дослідженням аспіранта, детально регламентовані. Діє Положення Про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в НЮУЯМ (<https://cutt.ly/YbSOa3L>), Розпорядження Про порядок затвердження кандидатів науковими керівниками аспірантів (<http://nauka.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/Doc-Jun-03-2020.pdf>)

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

У ЗВО діє система інформування здобувачів вищої освіти. Критерії оцінювання ОК зазначені в робочих навчальних програмах. ЕГ підтверджено інформування НПП здобувачів про всі ключові аспекти викладання, вивчення та оцінювання у розрізі кожної окремо взятої навчальної дисципліни. На веб-сайті НЮУЯМ розміщені: навчальний план, робочі плани і силабуси навчальних дисциплін, графік освітнього процесу, розклад занять, консультацій викладачів, екзаменів, а також інші методичні матеріали. Також інформація стосовно цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання знаходиться своє відображення на сайті Університету в Розділі Відділ аспірантури і докторантури – Спеціальності 293 «Міжнародне право» - Силабус, ПНД, РПНД (<http://nauka.nlu.edu.ua/?p=7929>). У ЗВО забезпечено доступ до інформаційних ресурсів дистанційної освіти, для кожного аспіранта створені індивідуальні облікові записи електронного кабінету на сайті НЮУЯМ, здобувач має змогу отримати інформацію про освітній процес, а також отримати консультацію викладача очно або дистанційно. Функціонує корпоративна пошта, за допомогою якої можна звернутися до будь-кого зі спільноти університету.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

ЕГ встановлено що у рамках ОНП практикується залучення до навчання на тренінгах, участь у літніх школах, стажуваннях у зарубіжних ЗВО та юридичних фірмах, міжнародних проєктах. Аспіранти залучені до реалізації власних наукових тем крізь призму їх активного включення до процесу дослідження наукових напрямів діяльності у рамках наукових шкіл: Легітимізація прагматичних потреб у міжнародному публічному праві та Правова школа досліджень європейських і євроатлантичних інтеграційних процесів, членами яких є аспіранти. Аспіранти беруть участь у міжнародних проєктах: «Business and Human Rights: legal frame works» <https://nlu.edu.ua/en/visegrad-grant-2018/>, «Business Human Rights Responsibilities: Experience of the V4 and Baltic Countries for Ukraine» <https://nlu.edu.ua/en/visegrad-grant-2017/>, «European Human Rights v Law for Universities of Ukraine and Moldova» <https://nlu.edu.ua/en/міжнародні-зв'язки/erasmus-project-hrlaw/>; у наукових заходах що проводяться Університетом. Аспірантам надається можливість опублікування у фахових журналах «Проблеми законності», «Теорія і практика правознавства» <http://nauka.nlu.edu.ua/?cat=18>. Результати наукових досліджень можуть оприлюднюватися у вигляді монографії, доповіді на наукових конференціях тощо. Зі списком наукових конференцій, семінарів можна ознайомитись на сайті університету <http://nauka.nlu.edu.ua/?p=148>, де вони викладені у вільному доступі. У ЗВО Щорічно проходять міжнародні науково-практичні конференції «Юридична осінь», «Філософія і право» інформація про які оприлюднені за посиланням (<http://nauka.nlu.edu.ua/?p=148>) та Харківський юридичний форум, ключову роль в організації яких відіграє Рада (<http://nauka.nlu.edu.ua/?p=4658>). Аспіранти беруть участь у конференціях для студентів з науковими керівниками <http://nauka.nlu.edu.ua/?p=11384>. Діє Науково-експертна рада, що створена з метою розбудови дослідницького університету відповідно до Положення «Про Науково-експертну раду НЮУЯМ» <http://nauka.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/nakaz-111-ekspertni-radi.pdf>.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Відомостями СО і висновками ЕГ підтверджено, що викладачі постійно оновлюють зміст навчальних дисциплін, однак ознайомлення з РНП, Силабусами, розміщеними на офіційному сайті ЗВО свідчить про відсутність системи оновлення, зокрема: Силабус дисципліни Педагогіка та психологія вищої школи датована 2018 р., а РНП – 2020 р., РНП, Силабус дисципліни Інституційне право Європейського Союзу – 2018 р., РНП, Силабус дисципліни Актуальні проблеми міжнародного права – 2019 р., РНП, Силабус дисципліни Актуальні проблеми права міжнародної відповідальності – 2019 р., РНП, Силабус дисципліни Право внутрішнього ринку ЄС – 2019 р та ін. (матеріали розміщено на офіційному сайті ЗВО за посиланнями <http://nauka.nlu.edu.ua/?p=8231> і <http://nauka.nlu.edu.ua/?p=8315>).

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

ЗВО долучає до заходів щодо інтернаціоналізації ОНП науково-педагогічних працівників випускових кафедр, однак, на підставі аналізу відомостей СО і Висновку ЕГ доходимо висновку щодо недостатньо активного залучення здобувачів спеціальності 293 «Міжнародне право» до міжнародної академічної спільноти, зважаючи на ту обставину, що з більш ніж 30 аспірантів, які навчаються за спеціальністю, в якості слухачів міжнародних лекційних курсів, опублікування в міжнародних наукових журналах тощо вказано лише аспірантів Ріонідзе Х.Т., Роянова І.В., Полич В.П., Майданік С. В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти як за ОНП у цілому, так і за кожним окремим освітнім компонентом, оприлюднені ЗВО заздалегідь, є зрозумілими та чіткими. У ЗВО прийнято: Положення про організацію освітнього процесу в НЮУЯМ https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/polozhennia_organizaciu_osvit_procesu.pdf, Положення про моніторинг знань студентів НЮУЯМ ([polozhennia_monitoryng_znan_stud.pdf](https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/polozhennia_monitoryng_znan_stud.pdf)), Про організацію навчального процесу в умовах карантину <https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/%D0%BD%D0%Bo%D0%BA%D0%Bo%D0%B7-%D0%BE%D0%BD%D0%BF.pdf>, Наказ про запровадження електронної фіксації результатів семестрового контролю <https://cutt.ly/4bDakT>, Регламент проведення атестації здобувачів вищої освіти дистанційно (із використанням відеоінструменту Zoom) <https://cutt.ly/DbDacAa>, Регламент проведення атестації здобувачів вищої освіти дистанційно (із використанням платформи Moodle) <https://cutt.ly/KbDanoA>, Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів ступеня доктора філософії НЮУЯМ <https://cutt.ly/KbDaQcO>. У рамках ОНП використовуються як традиційні форми контролю: усне опитування, письмові та усні екзамени, практики, презентації, звіти, комп'ютерне тестування тощо. Формою підсумкового контролю щодо виконання індивідуального плану роботи є атестація (проміжна, підсумкова). Строки проведення підсумкового контролю відбуваються у відповідно до освітнього процесу (<http://nauka.nlu.edu.ua/?p=10928>) та стають зрозумілими через Автоматизовану систему управління навчальним закладом <https://nlu.edu.ua/%d0%b0%d1%81%d1%83/>. На сайті розміщується інформація щодо розкладу вступних випробувань для осіб, які вступають до аспірантури <http://nauka.nlu.edu.ua/?p=7919>.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Стандарт відсутній

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО Процедура проведення контрольних заходів регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в НЮУЯМ https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/polozhennia_organizaciu_osvit_procesu.pdf (зокрема пп. 3.12, 3.12, 3.13, 3.14, 6.1.), а також «Положенням про моніторинг знань студентів НЮУЯМ», яке визначає об'єкти, методи, засоби контролю якості і знань студентів [polozhennia_monitoryng_znan_stud.pdf](https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/polozhennia_monitoryng_znan_stud.pdf) (пп.4.1-4.13.), Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) НЮУЯМ <https://cutt.ly/qbDs1zJ> (п.3-7). ЗВО прийнято Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів ступеня доктора філософії (<https://cutt.ly/7bDdx5v>), яке регламентує процедуру оскарження контрольних заходів. Питання врегулювання конфлікту інтересів визначено і в Кодексі академічної етики НЮУЯМ (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf) (п. 3.1-3.7). У випадку виявлення конфлікту інтересів призначається інший екзаменатор або робота перевіряється кількома науково-педагогічними працівниками. НЮУЯМ за підтримки USAID проводить просвітницьку роботу з роз'яснення прав здобувачів в рамках щорічного міжнародного академічного семінару-практикуму Антикорупційна освіта для студентів - правників. Випадків оскарження результатів контрольних заходів та атестації здобувачів за ОНП «Міжнародне право», а також конфлікту інтересів ЄГ не виявлено.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У ЗВО нормативно закріплено політику, стандарти і процедуру дотримання академічної доброчесності у Статуті Університету https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/statut_nlu_20180625.pdf (п. 2.7), Кодексі академічної етики (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf); Положенні про організацію освітнього процесу в (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/polozhennia_organizaciu_osvit_procesu.pdf), Положенні про Комісію з академічної етики (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/Polozhennia_komisiyu_acad_etyky.pdf). Регулярно проводяться семінари присвячені розумінні змісту та критеріїв академічної доброчесності із залученням експертів та працівників кафедр. На сайті ЗВО у розділі «Наука» міститься окремий розділ, присвячений академічній доброчесності, в який включено такі рубрики: Вебінари, Запобігання та виявлення академічного плагіату Інструменти контролю з додержання академічної доброчесності тощо http://nauka.nlu.edu.ua/?page_id=8562. У рамках ОНП постійно методичні семінари для аспірантів на тему Основи академічної доброчесності <https://cutt.ly/EbD4eLs>. Викладачі та аспіранти регулярно проходять підвищення кваліфікації з академічної доброчесності <http://nauka.nlu.edu.ua/?p=8594>. Проводиться систематична і комплексна перевірка академічних текстів (дисертацій, монографій, наукових статей, збірників матеріалів наукових конференцій) на наявність неправомірних запозичень. Така діяльність здійснюється відповідно до вимог Кодексу академічної етики НЮУЯМ https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf. Між НЮУЯМ та ТОВ «Плагіат» укладено договір щодо здійснення перевірки текстів та документів на предмет схожості з іншими текстами, яку перевірку адмініструє Відділ наукової та інформаційно-аналітичної підтримки фахових видань. Здобувачі проінформовані про відповідальність за академічну недоброчесність. Під час спілкування ЄГ з НПП та здобувачами було з'ясовано, що фактів порушення академічної доброчесності на даній ОП виявлено не було.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Академічна та професійна кваліфікація викладачів відповідає цілям ОНП та ПРН. Відповідність НПП дисциплінам, які вони викладають підтверджується фаховими публікаціями та/або розробленими методичними рекомендаціями до ОК. Науково-педагогічні працівники, що забезпечують підготовку за ОНП мають наукові ступені та вчені звання, що відповідають викладанню освітніх компонентів. Більшість викладачів профільних кафедр по цій ОНП мають наукове звання доктора юридичних наук, зокрема, кафедра міжнародного права: 2 д.ю.н.; кафедра права ЄС - 4 д.ю.н., професорів. ЕГ встановлено, що багато з викладачів поєднують свою наукову діяльність з іншою професійною діяльністю, що безумовно сприяє ефективному досягненню визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Конкурсний відбір науково-педагогічних працівників у ЗВО здійснюється відповідно до Статуту Університету (https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/statut_nlu_20180625.pdf) та інших внутрішніх актів університету, зокрема: Положення про організацію освітнього процесу в Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого (https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/polozhennia_organizaciu_osvit_procusu.pdf), Положенням про конкурсний відбір та призначення на посади наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників НЮУЯМ <https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/polozhennya-2021-.pdf>, Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників» <https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/istoriya-yeuropejskoyi-integracziyi-1.pdf>, Стратегії розвитку Університету на 2021 рік <https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/%D0%9F%D0%BB%D0%B0%D0%BD-%D0%B7%D0%B0%D1%85%D0%BE%D0%B4%D1%96%D0%B2-2021.pdf>, Положення про критерії, правила і процедури рейтингового оцінювання навчальної, методичної, організаційної та наукової діяльності науково-педагогічних (педагогічних) працівників НЮУЯМ (<https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/polozhennya-2021-.pdf>). Під час конкурсного добору викладачів, оцінки їх рівня підготовки НЮУЯМ враховує досягнення в сфері інтернаціоналізації (<http://nauka.nlu.edu.ua/?p=10524>). Оголошення про проведення конкурсу, строки й умови його проведення публікуються на офіційному веб-сайті Університету у розділі Оголошення (<https://nlu.edu.ua/kalendar-podij/>), а також рейтингові показники претендента. Конкурс на посади НПП проводиться конкурсною комісією прозоро і відповідно до вимог чинного законодавства. Рішення кафедр щодо викладання дисципліни на ОНП конкретним викладачем зумовлене поясненнями щодо кожної дисципліни в термінах академічної або професійної кваліфікації викладача. Оголошення про проведення конкурсу, строки й умови його проведення публікуються на офіційному веб-сайті Університету.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Відповідно до висновку ЕГ, Відомостей СО, ЗВО залучає роботодавців до організації освітнього процесу. Процедура залучення роботодавців передбачена Статутом Університету (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/statut_nlu_20180625.pdf). До складу Наглядової ради університету входять представники роботодавців <https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/%D1%81%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4-%D0%9D%D0%B0%D0%B3%D0%BB%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%97-%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B8.pdf>. ЕГ відзначає, що роботодавцями для випускників ОНП «Міжнародне право» є ЗВО, наукові установи, органи державної влади. Проектна група ОНП постійно вивчає думку роботодавців шляхом інтерв'ювання та опитування (<http://nauka.nlu.edu.ua/?p=8158>). Проводиться моніторинг працевлаштування випускників аспірантури та докторантури зі спеціальності «Міжнародне право» (<http://nauka.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D1%96%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%B3-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D1%86%D0%B5%D0%B2%D0%BB%D0%B0%D1%88%D1%82%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%B2%D0%B8%D0%BF%D1%83%D1%81%D0%BA%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D1%96%D0%B2-%D0%B0%D1%81%D0%BF%D1%96%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8.pdf>). Представники ЗВО залучаються до рецензування підручників і посібників з циклу дисциплін, які викладаються на ОНП. Висловлені зауваження і пропозиції роботодавців проектна група обговорює на засіданнях (<http://nauka.nlu.edu.ua/?p=10443>) і вносить пропозиції щодо оновлення ОНП через проректора з наукової роботи на розгляд і затвердження вченою радою НЮУЯМ. Також роботодавці, зокрема зарубіжні, виступають рецензентами ОНП «Міжнародне право» (<http://nauka.nlu.edu.ua/?p=8173>). Експертами було з'ясовано, що провадилося анонімне опитування роботодавців щодо знань та навичок випускників, результати якого викладено на сайті (http://nauka.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/Robotodavtsi_info.pdf). У цілому було відзначено роботодавцями вдовolenість рівнем практичної підготовки здобувачів та актуальністю тематики їхніх досліджень.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

У висновку ЕГ, відомостях СО підтверджено активне залучення ЗВО до аудиторних занять як професіоналів-практиків, так представників роботодавців, що запрошуються на майстер-класи, в якості гостьових лекторів чи в іншому прийнятному для занять форматі. У Відомостях СО і висновку ЕГ підтверджено, що в якості запрошених осіб виступали науковці з інших ЗВО України, зокрема: проф. Микієвич М., проф. Смирнова К., проф. Гнатовський М.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Професійний розвиток НПП у ЗВО здійснюється шляхом підвищення кваліфікації та стажування. У ЗВО діє Навчально-науковий центр підтримки проєктів та досліджень, метою діяльності якого є експертна, аналітична, інформаційна та технічна підтримка проєктної та дослідницької діяльності кафедральних і міжкафедральних колективів, а також індивідуальної діяльності викладачів, аспірантів і студентів Університету <https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B7-%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6-%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87-%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA.%D1%86%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%80-1.pdf> Стимулювання викладачів до професійного розвитку врегульоване п.5.9 Колективного договору між ректором і профспілковим комітетом. ЕГ зазначено, що НПП можуть підвищити свій рівень теоретичної та практичної підготовки в Інституті післядипломної освіти НЮУЯМ, який здійснює підвищення кваліфікації за програмами «Проблеми теорії та педагогіки вищої школи» та «Актуальні проблеми вищої юридичної освіти» із збереженням середньої заробітної плати, яке відбувається кожні 5 років. Заохочується участь у програмах академічної мобільності, а також участі у закордонних конференціях. НЮУЯМ заохочує НПП до стажування і підвищення кваліфікації у зарубіжних ЗВО.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

У рамках ЗВО система стимулів для розвитку викладацької майстерності ґрунтується на наступних актах: Положенні про матеріальну допомогу працівникам, [«https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/polozhennia_materialnu_dopomogu_pracivnykam.pdf»](https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/polozhennia_materialnu_dopomogu_pracivnykam.pdf). Розроблено Проєкт колективного договору між ректором і профспілковим комітетом первинної профспілкової організації Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого на 2021-2025 роки (<https://cutt.ly/1bFuljI>). Діє Положення про критерії, правила і процедури рейтингового оцінювання навчальної, методичної, організаційної та наукової діяльності науково-педагогічних (педагогічних) працівників НЮУЯМ, яке застосовується також для визначення морального та матеріального заохочення науково-педагогічних (педагогічних) працівників Університету (педагогічних) працівників, подання до нагородження; оплати закордонних відряджень для участі у міжнародних конференціях, форумах, направленні на стажування тощо; <https://cutt.ly/tbFuvE5> У ЗВО система стимулювання передбачає сукупність як матеріальних так нематеріальних заходів. Університет запровадив Премію ім. Ярослава Мудрого для морального і матеріального стимулювання НПП <http://nauka.nlu.edu.ua/?cat=12>. НЮУЯМ практикує преміювання викладачів, які мають публікації в Scopus та WoS, що позитивно позначилося на публікаційній активності НПП кафедр міжнародного права, права ЄС та філософії (<http://nauka.nlu.edu.ua/?p=10524>). У разі захисту аспірантів, наукові керівники також отримують премії. В Університеті запроваджена практика заохочення кращих науково-педагогічних працівників з нагоди Дня університету, Дня юриста та Дня науки із врученням відзнак на засіданнях вченої ради.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

У ЗВО створено відповідне освітнє середовище для реалізації ОНП «Міжнародне право». Університет має матеріально-технічну базу та інфраструктуру. У навчальному корпусі ЗВО та науковій бібліотеці наявний безкоштовний доступ до інтернету, зокрема wifi. Інформація щодо навчально-методичного забезпечення ОНП розміщена на сайті НЮУЯМ (<http://nauka.nlu.edu.ua/?p=8231> <http://nauka.nlu.edu.ua/?p=8315>) та наявна у друкованому форматі на кафедрах та у науковій бібліотеці. Крім того, ЗВО зазначив про створення MOODLE для здобувачів-аспірантів (<https://acsnew.nlu.edu.ua/>). Доступ до бібліотечного фонду (<https://cutt.ly/nbUkfRd>, <https://cutt.ly/yvG6UMK>) забезпечується наявністю електронного каталогу (<https://cutt.ly/gvG6hXA>), інституційного репозитарію (<https://cutt.ly/zvG6mNx>) та стандартизованого електронного навчально-методичного комплексу (<https://cutt.ly/tbUkowN>). Крім того, у науковій бібліотеці функціонує лабораторія з оцифровки текстів, що дає змогу здобувачам ознайомлюватись та працювати з ексклюзивними та раритетними виданнями. Послуга оцифровки надається за замовленням та оплатно (перелік та вартість додаткових платних послуг визначені Наказом НЮУЯМ <https://cutt.ly/EbOgl6E>, <https://cutt.ly/vbUjopi>). У науковій бібліотеці надається безоплатний доступ здобувачам та

НПП до наукометричних баз даних: SCOPUS, Web of Science, IndexCopernicus, РИНЦ, Український індекс наукового цитування, Глобальна дослідницька платформа Dimensions, Пошукова система GoogleАкадемія. ЗВО наявні спортивні комплекси, санаторій-профілакторій та аспірантський гуртожиток.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ЗВО забезпечує вільний, безоплатний доступ викладачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП. ЕГ встановлено, що вони мають змогу безоплатно користуватись навчальними, науковими матеріалами та іншими видами послуг, які надає ЗВО. Всі учасники освітнього процесу мають безоплатний доступ до мережі Інтернет у ЗВО, в т.ч. wifi, у навчальних аудиторіях, комп'ютерних класах та бібліотеці.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

У ЗВО створено освітнє середовище, що забезпечує провадження освітньої діяльності за ОНП. У ЗВО усі приміщення відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки, нормам з охорони праці. В Університеті функціонує відділ охорони праці, медичний центр та соціально-психологічна лабораторія (<https://cutt.ly/ObUvWUAU>, <https://cutt.ly/obUvCjz>).

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Освітню підтримку здобувачів ОНП здійснюють наукові керівники, представники кафедр і відділу аспірантури та докторантури, представники Ради молодих вчених. Інформацію щодо організації навчального процесу (розклад занять, інформацію щодо запланованих заходів) здобувачі отримують від відділу аспірантури та докторантури, а також від представників кафедри та своїх наукових керівників. Така комунікація здійснюється особисто та/або через текстові месенджери. Викладачі взаємодіють зі здобувачами та надають необхідну інформацію під час занять, консультацій. Комунікація здобувачів з НПП та гарантом ОНП здійснюється на спільних засіданнях кафедр. Наукові керівники взаємодіють зі студентами особисто та через засоби зв'язку, - проводять періодичні зустрічі, надають консультативну допомогу. Інформаційна та консультативна підтримка надається також Науково-експертною радою НЮУЯМ (<https://cutt.ly/tvGZ2SY>). ЕГ підтверджено, що здобувачі зазначили про можливість ознайомлення з необхідною інформацією на офіційному веб-сайті ЗВО. Крім того, комунікація здобувачів, їх наукових керівників, НПП, гаранта ОНП, відділу аспірантури та докторантури та інших структурних підрозділів здійснюється у Facebook-спільноті (<https://www.facebook.com/groups/537892950126021/>).

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими потребами. Права таких осіб в ЗВО регулюються Порядком супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (<https://cutt.ly/ovG4MrJ>, <https://cutt.ly/DvG85Bj>). При огляді ЕГ матеріальних ресурсів ЗВО було продемонстровано пандуси при вході до корпусу та бібліотеки, ліфти у бібліотеці, спеціально обладнані санвузли (на 1 поверсі), зазначено щодо наявності навчальних аудиторій та комп'ютерних класів для осіб з особливими освітніми потребами (на 1 поверсі). За необхідності, здобувачам може бути надано академічну відпустку, застосовуються практики виплати соціальної допомоги профкомом ЗВО. Серед контингенту здобувачів вищої освіти ОНП «Міжнародне право» немає осіб з особливими освітніми потребами.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Врегулювання конфліктних ситуацій у ЗВО здійснюється в рамках здійснюється на підставі таких документів: "Положення про політику запобігання, попередження та боротьби з сексуальними домаганнями і дискримінацією" (<https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polozhennya-zapobig.seks.domagannya-1.pdf>, "Методичні рекомендації щодо запобігання, попередження та боротьби з сексуальними домаганнями і дискримінацією" (<http://nauka.nlu.edu.ua/?p=10694>), "Положення про соціально-виховну роботу зі студентами" (https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/polozhennia_soc-vyhovnu_robotu.pdf), "Положення про уповноважений підрозділ з питань запобігання та виявлення корупції" (<http://nauka.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%BE%D0%B1%D1%96%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BA%D0%BE%D1%80%D1%83%D0%BF%D1%86%D1%96%D1%97.pdf>). У ЗВО функціонують Комісія з академічної етики Університету https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Polozhennia_komisiyu_acad_etyky.pdf [https://old.nlu.edu.ua/files/norm_doc/Polozhennia_komisiyu_acad_etyky.pdf](https://old.nlu.edu.ua/%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/%D0%B2-%D1%83%D0%BD%D1%96%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%B8%D1%82%D0%B5%D1%82%D1%96-%D0%BF%D0%BE%D1%87%D0%B0%D0%BB%D0%B0-%D0%B4%D1%96%D1%8F%D1%82%D0%B8-%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%81%D1%96%D1%8F-%D0%B7/) https://old.nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf і Комісія з запобігання, попередження та боротьби із сексуальними домаганнями та дискримінацією <http://nauka.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B8-%D0%BF%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F->

%D1%81%Do%B5%Do%BA%D1%81%D1%83%Do%Bo%Do%BB%D1%8C%Do%BD%Do%BE%Do%B3%Do%BE-
%Do%B4%Do%BE%Do%BC%Do%Bo%Do%B3%Do%Bo%Do%BD%Do%BD%D1%8F.pdf Водночас у ЗВО існує практика
підвищення кваліфікації з питань попередження дискримінації здобувачами та НПП <http://nauka.nlu.edu.ua/?p=11219>
Водночас, здобувачі, НПП та інші стейкхолдери мають можливість особисто звертатися до представників
адміністрації ЗВО, контактні дані яких є у відкритому доступі - <http://surl.li/tcia>. У ЗВО наявні скриньки довіри, також
можливим є електронне звернення на пошту комісії - comm_ethics@nulu.edu.ua. Водночас у ЗВО існує практика
підвищення кваліфікації з питань попередження дискримінації здобувачами та НПП - <https://cutt.ly/8bPE5ci>.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

У ЗВО існує процедура розробки, затвердження, моніторингу, періодичного перегляду ОНП, яка регулюється такими внутрішніми актами: Положення про організацію освітнього процесу в Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого (https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/polozhennia_organizaciu_osvit_procesu.pdf), Положення про освітньо-наукові програми підготовки докторів філософії <http://nauka.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/%Do%9F%Do%BE%Do%BB%Do%BE%Do%B6%Do%B5%Do%BD%Do%BD%D1%8F.pdf>, Положення про вибір навчальних дисциплін - <https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/polozhennya-pro-vybir-navchalnoyi-dyscypliny.pdf>, Методичні рекомендації щодо розробки освітніх програм - <https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/metodychni-rekomendaciyi-po-rozrobci-opp.pdf>, Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) - <https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/%Do%9F%Do%BE%Do%BB%Do%BE%Do%B6%Do%B5%Do%BD%Do%BD%D1%8F-%Do%BF%D1%80%Do%BE-%D1%8F%Do%BA%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C.pdf>. У висновку ЕГ зазначено, що ці документи було розроблено та затверджено у 2020 та 2021 рр., тому прикладів застосування встановлених ними механізмів, а також інформація щодо послідовності їх дотримання ЗВО на момент акредитаційної експертизи відсутня. ЕГ з'ясувала, що до прийняття зазначених положень ЗВО керувався наказами, листами та рекомендаціями Міністерства освіти та науки України, на їх основі здійснювались моніторинг та внесення змін до ОНП.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЗВО залучає здобувачів до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості, що підтверджено висновками ЕГ і відомостями СО.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ЗВО залучає роботодавців до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості, що підтверджено висновками ЕГ і відомостями СО.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Відомостями СО, висновком ЕГ підтверджено про наявність процедури збирання інформації щодо працевлаштування та надання пропозиції до ОНП. ЕГ підтверджено, що на період проведення акредитаційної експертизи навчання за ОНП "Міжнародне право" завершили 3 (три) особи. На даному етапі усі вони здійснюють підготовку до публічного захисту своїх кваліфікаційних робіт. Однак у ЗВО наявна практика моніторингу працевлаштування випускників аспірантури та докторантури (<http://nauka.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/%Do%9C%Do%BE%Do%BD%D1%96%D1%82%Do%BE%D1%80%Do%B8%Do%BD%Do%B3-%Do%BF%D1%80%Do%Bo%D1%86%Do%B5%Do%B2%Do%BB%Do%Bo%D1%88%D1%82%D1%83%Do%B2%Do%Bo%Do%BD%Do%BD%D1%8F-%Do%B2%Do%B8%Do%BF%D1%83%D1%81%Do%BA%Do%BD%Do%B8%Do%BA%D1%96%Do%B2-%Do%Bo%D1%81%Do%BF%D1%96%D1%80%Do%Bo%Do%BD%D1%82%D1%83%D1%80%Do%B8.pdf>).

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Система забезпечення якості ЗВО функціонує на підставі Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), розробленого у червні 2020 р. (<https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/%Do%9F%Do%BE%Do%BB%Do%BE%Do%B6%Do%B5%Do%BD%Do%BD%D1%8F->

%Do%BF%D1%80%Do%BE-%D1%8F%Do%BA%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C.pdf). Крім того, окремі процедури щодо самооцінювання, моніторингу, виявлення недоліків ОНП та реагування на них визначено у Положенні про освітньо-наукові програми підготовки докторів філософії (<http://nauka.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/%Do%9F%Do%BE%Do%BB%Do%BE%Do%B6%Do%B5%Do%BD%Do%BD%D1%8F.pdf>).

Визначені у зазначених документах процедури є чіткими та послідовними, передбачено механізм здійснення моніторингу ОНП. ЕГ встановлено, що до прийняття зазначених положень ЗВО керувався наказами, листами та рекомендаціями Міністерства освіти та науки України. Водночас, у ЗВО наявна практика моніторингу ОП, у т.ч. з метою виявлення її недоліків. Так, інформація щодо якості ОНП та її компонентів, рівня задоволеності ОНП учасників освітнього процесу, а також пропозиції щодо ОНП отримувались ЗВО внаслідок анкетувань/опитувань, усного спілкування зі здобувачами, НПП, іншими стейкхолдерами.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитується вперше.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Відомостями СО, висновком ЕГ констатовано, що система якості освіти в ЗВО в академічній спільноті ЗВО панує сформована культура якості, а ЗВО демонструє зацікавленість у високій якості освітніх послуг, що ним надаються. ЗВО враховує сучасні тенденції у сфері вищої освіти, вимоги та рекомендації Міністерства освіти та науки України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. У ЗВО існує практика залучення стейкхолдерів, у т.ч. здобувачів та роботодавців, до моніторингу та перегляду ОНП, зокрема шляхом обговорень, опитувань та анкетувань.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО діють чіткі і зрозумілі правила щодо прав та обов'язків усіх учасників процесу, що регламентовані внутрішніми актами і є у вільному доступі на офіційному веб-сайті Університету (<https://nlu.edu.ua/>) Так, права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, а також правила поведінки у ЗВО визначено, зокрема у: Стратегічному плані розвитку університету, Правилах внутрішнього трудового розпорядку, Статуті, Колективному договорі, Положенні про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук тощо. Однак слід зазначити, що на момент підготовки висновку ГЕР існували труднощі з ознайомленням зі змістом цих документів через те, що сайт не спрацьовував. Визначені у зазначених документах правила та процедури є чіткими та зрозумілими. У висновку ЕГ зазначено, що учасники освітнього процесу проінформовані про вільну можливість ознайомитись з політикою університету, механізмами адміністрування та гарантіями учасників процесу, своїми правами та обов'язками, іншою необхідною інформацією. За результатом акредитаційної експертизи ЕГ дійшла висновку, що ЗВО дотримується визначених правил, процедур та політик.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Проєкт ОНП "Міжнародне право" 2020 р. розміщено на офіційному веб-сайті ЗВО (<https://cutt.ly/hvG1fpo>). Щодо розміщення на офіційному сайті контактної інформації для пропозицій та зауважень стосовно освітньо-наукових програм, що реалізуються у ЗВО та запрошення до співпраці для стейкхолдерів, на момент підготовки висновку ГЕР, встановити не вдалося, оскільки означене у відомостях СО і висновку ЕГ посилання (<http://surl.li/tcia>, <https://cutt.ly/ovG1NGs>) вказує на технічну помилку.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ЗВО оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про ОП (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства (<http://nauka.nlu.edu.ua/?p=7929>, <https://cutt.ly/SbF4epf>).

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Загалом зміст ОНП “Міжнародне право” відповідає вимогам п. 27 “Порядку підготовки здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)”, затвердженого Постановою КМУ від 23 березня 2016 р. № 261 і включає всі чотири компоненти. Загальний обсяг ОНП - 57 кредитів ЕКТС. Разом із тим слід зазначити, що тематика наукових досліджень аспірантів не повністю охоплюється ОК ОНП, зокрема, за аспірантами 1- 4 курсів закріплено 18 тем, що безпосередньо пов'язані з Правом ЄС, однак серед ОК тільки три вибіркові компоненти відносяться до означеного напрямку дослідження (Інституційне право Європейського Союзу, Міграційне право Європейського Союзу, право внутрішнього ринку Європейського Союзу) і не охоплюють більшість тематик досліджень. Виходячи з означеного, ЗВО рекомендовано включити до ОНП такий освітній компонент, як, наприклад, «Актуальні питання Європейського права», що сприятиме відповідній освітній підтримці аспірантів. Крім того, вкрай малою є кількість кредитів, що передбачені для викладацької практики – в ОНП редакції 2020 р., вона становить 1 кредит. ЗВО слід переглянути політику щодо викладацької практики у бік збільшення кількості кредитів.

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямку досліджень наукових керівників

Наукова діяльність аспірантів загалом відповідає напрямку досліджень наукових керівників. Відповідна таблиця розміщена на офіційному сайті ЗВО (<http://nauka.nlu.edu.ua/?p=8142>). Слід зазначити, що в означеній таблиці в якості наукових публікацій вказано підручники і посібники, які відносяться до навчально-методичного забезпечення спеціальності. Натомість, зважаючи на вимоги сьогодення, для успішного захисту аспірантів, що здобувають науковий ступінь доктор філософії, випусковим кафедрам слід розробити таблицю відповідності тем НПП до тем аспірантів, що значно полегшить порядок утворення разових спеціалізованих рад; надасть здобувачам можливість отримати додаткову консультацію у відповідного фахівця.

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

ЕГ було з'ясовано, що ЗВО сприяє здійсненню апробації результатів наукових досліджень здобувачів відповідно до їх тематики дослідження. Так, під час особистих зустрічей ЕГ зі здобувачами було з'ясовано, що інформацію щодо наукових заходів аспіранти отримують від своїх наукових керівників, представників кафедри, міжнародного відділу та наукової бібліотеки, а також з Facebook-спільноти (<https://www.facebook.com/groups/537892950126021/>) та офіційного веб-сайту ЗВО <http://nauka.nlu.edu.ua/?cat=13>. ЗВО організовує наукові заходи (круглі столи, конференції, ворк-шопи, семінари, сертифікаційні-програми, запрошує провідних лекторів, в т.ч. представників закордонної академічної спільноти), а також бере участь у національних та міжнародних наукових заходах. Участь у таких заходах для здобувачів є як оплатною, так і безоплатною. При ЗВО створені та функціонують видавництва: фаховий наукометричний збірник наукових праць «Проблеми законності» (ISSN 2224-9281 (Print), ISSN 2424-990X (Online)) та електронне фахове наукометричне видання «Теорія і практика правознавства» (ISSN 2225-6555 (Online)), видавництво “Право” (<https://pravo-izdat.com.ua/>). Здобувачі та НПП мають безперешкодний та безоплатний доступ до бібліотечного фонду Наукової бібліотеки НЮУЯМ та наукометричних баз даних. Консультативні послуги та послуги з підбору літератури надаються працівниками бібліотеки особисто та онлайн. Здобувачі мають можливість безперешкодно користуватись аудиторіями, комп'ютерними класами, безкоштовним доступом до інтернету, в т.ч. wifi. Наукові керівники безпосередньо працюють зі здобувачами, надають рекомендації щодо методики та тематики доповідей/публікації, здійснюють перевірку текстів аспірантів на дотримання вимог академічної доброчесності.

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

ЗВО у цілому сприяє залученню здобувачів до міжнародної академічної спільноти, зокрема, шляхом участі у міжнародних семінарах, міжнародних лекційних курсах, міжнародних вебінарах, онлайн-курсах, правових школах. ЗВО також забезпечує можливість здобувачів бути слухачами лекцій (аспірант Ріонідзе Х. “Lithuanian experience in EU membership negotiations. Protection of EU financial interests. European public prosecutor” Lecture prof. habil. Dr. Gintaras Švedas, 02.06.2019 p.; “Execution of court decisions. Private Enforcement Officer” Lecture Damir Site, PEO, Serbia, 03.06.2019 p.; “Property rights protection and bankruptcy” Lecture Arne Engels, attorney, Germany, 03.06.2019 p.; “E-justice and Ukraine” Lecture Ivar Tallo, Estonia, 03.06.2019 p.; “Basics of European Union (membership, institutions, values, competence, function, principle, etc.)” Lecture Alvydas M. edalinskas, 04.06.2019 p.; “European best practices in civil procedure and current reform in Ukraine” Lecture Remco van Rgee (C.H.) professor of European Legal History and Comparative Civil Procedure at Maastricht University, 04.06.2019 p.), здійснювати публікації у міжнародних наукових журналах (Roinova I.V. (2019). Comparative analysis of demilitarized and neutralized territories in international law. Theory

and Practice of Jurisprudence. Issue. 1(15).; Polych V.P. (2020). Environmental security in the international security system: definition problems. Problems of Legality. Issue. 150. Pp. 180-196.; Maidanik, S. V. (2020). European Union disability policy: supranational level of legal regulation. Problems of Legality, issue150, 332–353.doi: <https://doi.org/10.21564/2414-990x.150.209404>.) та зарубіжних монографіях (Shchokin Yu. V., Roinova I.V. (2020). НЮУЯМ забезпечує аспірантам доступ до міжнародних ресурсів: SCOPUS, WoS, EBSCO, Cambridge University Press та ін. Разом із тим, на підставі відомостей СО і Висновку ЕГ доходимо висновку щодо недостатньо активного залучення здобувачів спеціальності 293 «Міжнародне право» до міжнародної академічної спільноти, зважаючи на ту обставину, що з більш ніж 30 аспірантів, які навчаються за спеціальністю, в якості слухачів міжнародних лекційних курсів, опублікування в міжнародних наукових журналах тощо вказано лише аспірантів Ріонідзе Х.Т., Роянова І.В., Полич В.П., Майданік С. В.

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Відомості СО, висновок ЕГ підтверджують участь НПП у міжнародних дослідницьких проєктах. Більшість наукових керівників аспірантів ОНП регулярно публікуються у періодичних наукових виданнях НЮУЯМ «Проблеми законності», «Теорія та практика правознавства», а також в інших фахових виданнях України та іноземних держав. І.Яковюк і В. Стещенко є керівниками двох правових шкіл, в межах яких відбувається НДР НПП і аспірантів кафедр. Відповідно до Відомостей СО прикладом залучення до дослідницьких проєктів є участь у НДП «Конституційне і міжнародно-правове забезпечення поглиблення військово-політичного співробітництва України і Європейського Союзу» (2017–2019 рр.), «Правові проблеми розвитку державотворчих процесів у контексті конституційної реформи в Україні» (2018–2022 рр.), «Адаптація законодавства України щодо донорства крові, тканин і клітин до законодавства ЄС» (2020 р.) д.ю.н., проф. І. Яковюка та к.ю.н. О.Трагнюк. К.ю.н. В. Стещенко брав участь у Програмі Європейського Союзу ERASMUS+573861-EPP-1-2016-1-EE-EPPKA2-SBHE-JP «EuropeanHumanRightsLawforUniversitiesofUkraineandMoldova» – HRLAW (2016–2019 р.). Д.ю.н., проф. О. Сердюк брав участь у НДП USAID та ОБСЄ: Аналіз практики ВККСУ у 2015–2016 роках у сфері дисциплінарної відповідальності суддів (USAID, 2016 р.); Моніторинг судових рішень щодо застосування в Україні положень Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини (ОБСЄ, 2018 р.). Наукові керівники аспірантів регулярно публікують та апробують результати досліджень у зарубіжних англійськомовних монографіях та наукових статтях в журналах, що входять до НМБД Scopus та WoS. Вказані показники наукових керівників розміщені на сайті НЮУЯМ (<http://nauka.nlu.edu.ua/?p=10524>).

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Політика і процедури дотримання академічної доброчесності, з якими здобувачі ознайомлюються регулюється «Кодексом академічної етики НЮУЯМ» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf). Під час розмови ЕГ із здобувачами стосовно популяризації політики академічної доброчесності встановлено, що кожен з викладачів на цій ОНП інформує їх стосовно цієї політики під час першої лекції з навчальної дисципліни. У ЗВО перевірка дисертацій здійснюється на основі договору між НЮУЯМ та ТОВ «Плагіат» за допомогою програмно-обчислювального комплексу StrikePlagiarism. Для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності НПП проходять курси щодо питань академічної доброчесності. На рівні ЗВО проводяться семінари та тренінги, перевірка на плагіат статей наукових керівників, які подаються до фахових журналів при НЮУЯМ. Також працює Комісія з академічної етики, яка має відповідні повноваження у цій сфері: розгляд заяв щодо порушення етичних норм поведінки і надання за результатами розгляду відповідних рекомендацій ректору (вченій раді) Університету. Зокрема, рекомендувати відмовити у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; позбавити присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання; позбавити права брати участь у роботі визначених законом органів чи обіймати встановлені законом посади, тощо https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/Polozhennia_komisiyu_acad_etyky.pdf. Випадків академічної недоброчесності по ОНП не було виявлено.

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Рекомендовано приділити увагу ОК, ПРН які б відображали особливості підготовки здобувачів за ОНП, збагативши її унікальністю та конкурентоздатністю. 2. Врахувати тенденції розвитку та галузевий контекст при формулюванні цілей та програмних результатів навчання. 3. Розглянути питання щодо врахування пропозиції здобувачів щодо збільшення вибіркового ОК.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Підтримуємо рекомендацію ЕГ щодо розширення переліку вибіркового ОК, зважаючи на тематику наукових досліджень здобувачів. 2. Завершити поширення автоматизованої системи управління вибору дисциплін на

аспірантів. 3. Збільшити кількість кредитів педагогічної практики і, відповідно оновити методичні рекомендації щодо її проведення, а саме - Робочу програму педпрактики.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Підтримуємо рекомендацію, висловлену ЕГ, щодо розробки англomовної версії інтернет сторінки вступної кампанії ЗВО задля полегшення доступу до інформації іноземним абітурієнтам, оскільки загальна сторінка для вступника іноземця є україномовною (<https://nlu.edu.ua/vstupnykam/pryjom-inozemcziv/>), а за посиланням на англійську версію, теж інформація подана українською мовою (<https://nlu.edu.ua/en/home/>). 2. Чітко визначити критерії та процедуру визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО. 3. Посилити практику визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Прописати чіткі критерії оцінювання, крім РНП, і Силабусах. 2. Здійснювати щорічний моніторинг ОНП, оскільки ознайомлення з РНП, розміщеними на офіційному сайті ЗВО (<http://nauka.nlu.edu.ua/?p=8231> і <http://nauka.nlu.edu.ua/?p=8315>), свідчить про відсутність системи оновлення, зокрема: Силабус дисципліни Педагогіка та психологія вищої школи датована 2018 р., а РНП – 2020 р., РНП, Силабус дисципліни Інституційне право Європейського Союзу – 2018 р., РНП, Силабус дисципліни Актуальні проблеми міжнародного права – 2019 р., РНП, Силабус дисципліни Актуальні проблеми права міжнародної відповідальності – 2019 р., РНП, Силабус дисципліни Право внутрішнього ринку ЄС – 2019 р та ін. 3. Посилити залученість здобувачів ОНП до заходів щодо інтернаціоналізації.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Задля забезпечення об'єктивності екзаменаторів рекомендовано передбачати анонімне оцінювання робіт, залучення зовнішніх екзаменаторів.

Критерій 6. Людські ресурси

1. погоджуємося з експертами щодо розширення кола роботодавців й більш активно залучати до освітнього процесу роботодавців із числа представників міжнародних організацій, зовнішньоекономічних організацій, профільного Міністерства фінансів та МЗС України. 2. Запровадити практику залучення до відкритих лекцій провідних фахівців-практиків здобувачів спеціальності 293 Міжнародне право. Систематизувати проведення таких зустрічей.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Розглянути можливість врегулювати організації навчання осіб з особливими освітніми потребами на рівні окремого нормативного документу.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Активізувати діяльність системи внутрішнього забезпечення якості освіти щодо вчасного реагування на наявні проблеми та порушення в ОНП, зокрема щодо якості методичного забезпечення (РП); відповідності кредитів ОК; відповідності наявної загальної інформації ОНП, зокрема щодо НРК України; вчасного оприлюднення проекту ОП для обговорення.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Рекомендовано здійснювати своєчасне оприлюднення інформації з усього блоку освітніх компонентів ОП. 2. Технічно підтримувати офіційний сайт у робочому стані.

Критерій 10. Навчання через дослідження

1. На виконання забезпечення вимог підкритерію 10.1 щодо відповідності ОК науковим інтересам аспірантів, зважаючи на тематику наукових досліджень, яка у більшості здобувачів пов'язана з Правом європейського Союзу, включити до ОК ОНП, наприклад, «Актуальні питання Європейського права», що сприятиме відповідній освітній підтримці аспірантів. 2. Задля забезпечення повноцінної підготовки здобувачів до викладацької діяльності у закладах вищої освіти, розглянути питання щодо збільшення кількості кредитів педагогічної практики, яка за ОНП в редакції 2020 р. становить 1 кредит. 3. ЗВО підвищити залученість усього контингенту аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю 293 «Міжнародне право», зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо. 4. Зважаючи на вимоги сьогодення, для успішного захисту аспірантів, що здобувають науковий ступінь доктор філософії, випусковим кафедрам слід розробити таблицю відповідності тем НПП до тем аспірантів, що значно полегшить порядок утворення разових спеціалізованих рад; надасть здобувачам можливість отримати додаткову консультацію у відповідного фахівця. На момент підготовки висновку ГЕР на офіційному сайті ЗВО є таблиця відповідності тем аспірантів до тем наукових керівників (<http://nauka.nlu.edu.ua/?p=8142>).

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ПЕТРУШЕНКО ЮРІЙ МИКОЛАЙОВИЧ